

Knjig premalo, prostora še manj

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti občine Center bosta na zasedanju, ki bo 27. junija obravnavala med drugim položaj knjižničarstva v naši občini. Gradivo, ki ga je o tej zadevi pripravil občinski komitej za družbene dejavnosti obsega vse knjižnice tako NUK, tehniško knjižnico in mestno knjižnico. Mi smo se v tej zvezi obrnili na Damjano Hainz, ravnateljico splošno izobraževalne knjižnice Oton Župančič in se z njo pogovarjali o splošnih problemih s tega področja kakor tudi o dejavnosti te ustanove in načinu financiranja.

– Naša dejavnost narašča predvsem v zadnjih treh letih, je povedala ravnateljica. V letu 1984 smo doživeli velik napredek pri pridobivanju sredstev za nakup knjig. Prej smo dobivali kar knjige, danes pa dobimo denar, s katerim so prej razpolagale založbe. Sedaj lahko sami izbiramo število izvodov glede na zanimanje bralcev.

– Iz kakšnih virov dobite denar?

Glede denarja je takole: Več kot 50% prispeva Ljubljanska kulturna skupnost. Krepko čez 40 odstotkov dobimo od kulturne skupnosti Slovenije. Nekaj malega dobimo kot darilo, za zameno.

– Ali to zadošča za vašo dejavnost?

Denarja bi za silo še bilo za pokritje normativov. Lani smo se normativom približali, toda zaradi podražitve knjig bomo spet v istem položaju kot smo bili pred dvema letoma. Z založbami se sicer nemimo o načinu, kako bi pocenili knjigo za nas, da bi tako bila možnost nakupa večja, vendar do večjih rezultatov ne pride – pa ne po naši krivici.

– Članstvo v knjižnici narašča. Kaj to pomeni za vas?

Morda najprej nekaj števil za ilustracijo. Naša knjižnica opravi 40% izposoje na opravljeno izposajo v Ljubljani (v primerjavi z drugimi splošno izobraževalnimi knjižnicami). Samo 27% članov knjižnice ima stalno bivališče v občini Center. V letu 1984 se je obisk povečal (glede na leto poprej) za 9,5%, izposoja pa je zrasla za 13,1% (to je kar 80.355 knjig več kot v letu 1983). In samo teh 80.000 knjig – letno – po standardu pomeni 8 novih delavcev. V okviru svobodne menjave dela ne dobimo zadosti denarja, da bi lahko zaposlili nov kader. Zato smo dali v srednjeročni program zahtevo za 14 novih delavcev.

– Z letom 1985 zamudniki ob vračanju knjig plačujejo več kot prejšnja leta. Zakaj 100% povečanje plačevanja zamudnine?

Vsak ima enako možnost prihoda in izposoje v knjižnici. Letna članarina ni velika, zato smo dvignili zamudnine s 50 par na 1 dinar na dan. Tisti, ki pravočasno vrne knjigo, ne plača nič, nediscipliniranemu pa je to spodbuda, da

prej vrne knjigo. Tako tudi knjiga pride prej nazaj in se bolj »obrača«.

– Vse manj je danes ljudi, ki bi bili zadovoljni s svojim osebnim dohodkom. Kako je pri vas?

Knjižničarji zaostajamo za 12% za povprečjem bruto OD drugih delavcev v kulturi. Ljubljanska kulturna skupnost se zavzema, da bi se bruto OD v družbenih dejavnostih približal tistim v gospodarstvu. Pripravlja se tudi predlog, da bi se OD delavcev v knjižničarstvu približal OD drugih delavcev v kulturi.

– Kako je z vašimi prostori?

Delujemo v najbolj nemožnih razmerah: neprimerni in zapuščeni prostori pa tudi tisto kar imamo, je premalo. V Delavski knjižnici se bomo zadržali od knjig, police stare 50 let se podirajo in ogrožajo delavce. Mestna knjižnica je edina tovrstna knjižnica v Sloveniji, ki še deluje pultno. Oprema je na ničli.

– Kakšni so vaši načrti?

Prva in najnujnejša naloga je adaptacija starih prostorov in opreme, ki ogroža delavce knjižnice. V tem srednjeročnem planu moramo pripraviti vso potrebno dokumentacijo, da bi v naslednjem srednjeročnem obdobju pridobili novo stavbo za osrednjo knjižnico. In kakšni so naši cilji? Približati se moramo družbeno verificiranim standardom (več knjig na prebivalca, ustrezen prostor, kulturna ponudba in v zvezi s tem vsekar več delavcev).

MILICA GOJANOVIC



Knjižne police so prenatrpane, prostora je čedalje manj, delavne razmere postajajo povsem nemogoče

KS Stari Vodmat

Dragocena strokovna pomoč – Skupna seja komiteja za SLO in DS Starega Vodmata in strokovnjakov sekretariata za LO občine Ljubljana Center je bila obojestransko koristna. Pregled izvajanja nalog na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozastite je pokazal na uspehe in pomanjkljivosti našega dela. Kjer so bili uspehi, smo bili pohvaljeni, drugje pa grajani; to pa je bila tudi spodbuda za nadaljnje bolj uspešno delo. Sklepi o ažuriranju posameznih delov obrambnega in varnostnega načrta ter načrta CZ morajo biti izpolnjeni v roku enega meseca.

Novi obrtniki in institucije – V Bohoričevih 22 je odprto delavnico Treven Ludvik, elektroinstalacije. V Šlajmarjevi 1 je odprto svečarstvo – Zovko Vladimir. HKS Brane je v prostorih hranilnokreditne službe na Šmartinski 22/a, Ljubljanske gospodarske banke, odprla devizni šalter, kjer lahko krajanj opravijo vse devizne in menjalne posle.

Pričetek gradnje nove porodnišnice – Nove poslopje bo zgrajeno med Zaloško cesto in Šlajmarjevo ulico. Objekt bo na jugu nižji, drugi del stavbe pa bo oblikovan v obliki črke U. V kleti bodo tehnični prostori, industrijske in klimatske naprave. V pritličju bo sprejemni del, ambulanta, garderobe in kuhinja. V 1. nadstropju bodo porodni blok, operacijske sobe, intenzivna nega in dezinfekcija. V drugem in vse do četrtega nadstropja bodo hospitalne enote. Objekt bo gradilo SGP Slovenija ceste.

Profesor dr. Anton Dolenc razstavlja – V okviru vodmatskih dnevov je bila odprta slikarska razstava profesorja dr. Antona Dolenca. Profesor dr. Dolenc je znan strokovnjak medicinskih znanosti, univerzitetni pedagog, strokovni in družbeni delavec, obenem pa še kot velik mojster slikarske umetnosti, zlasti motivike, ki se kaže v razporedjenosti človeških likov in psihološki karakterizaciji. Pojavlja se tudi nova povezava vsebine, predvsem pri obrazih v stilu starega, dovršenega ikonskega slikarstva, oziroma stil panjskih končnic. Otvoritev razstave so popestrili učenci osnovne šole dr. Potrča.

Modna revija – Bali smo se, da na Vodmatu ne bo zanimanja za modno revijo, pa smo se ušeli. V avli šole dr. Potrča je bilo sedežev premalo. Veliko aplavza so bili deležni naši najmanjši, oblečeni v obleke naše največje DO na terenu – Pletenina. Še več pa dične manekenke, ki so nam predstavile nov program kopalk in oblek za plažo. Program »akvarel«, ki se odlikuje po izredni pestrosti barv in kombinaciji ter vrsto drugih izdelkov. Moramo priznati, izdelki Pletenine so izvrstni. V Pletenini bodo letos predelali 900 ton najrazličnejših tekstilnih surovin, izdelali 4,5 milijona konfekcijskih izdelkov ter ustvarili 315 milijard čistega prihodka, 128 milijard dohodka in 80 milijard čistega dohodka, pri čemer naj bi ustvarili 20 odstotkov čistega dohodka s prodajo na tujem trgu. Modna revija je uspela. Po dogovoru z direktorjem Pletenine Slavkom Ribašem bo prihodnja modna revija na prostem.

Četa ilegalcev v Zmajevem odredu – V pohodu po poteh okupirane Ljubljane so bili taborniki Vodmata častno zastopani, manjkal ni nihče. Nekaj jih je bilo na pohodu, večina pa jih je bila med organizatorji. Udeležili so se tudi STPM – (slovenski partizanski taborniški mnogoboj), ki je trajal od 24. do 26. maja. Start in cilj je bil na Ravnah na Koroškem. Organizirali so tudi več vodovih izletov v naravo, skratka vodmatska četa ilegalcev Zmajevga odreda je nenehno v akciji.

Obljubo so držali – V okviru priprav na proslavo smo imeli sestanek z mladinci Vodmata. Dogovorili smo se, da bodo mladinci očistili Igrišča in pomagali pri organizaciji proslave. Obljubo so držali in prav je tako. Ob ustanovitvi OO ZSMS Stari Vodmat je bil stik s krajanj naše krajevnne skupnosti zaradi nepoznavanja vseh organizacij in članov sorazmerno slab, je dejala predsednica Nataša Hegeduš. Pozneje pa so se te zadeve uredile in kažejo na dobro sodelovanje, zlasti pa več pomoči. Mladi bomo morali hitreje prevzeti mesta medvojnih in prvih povojnih rodov. Dolžnost starejših generacij pa je, da skupaj z mladimi vztrajamo na poti, za katero smo se odločili v narodnoosvobodilnem boju in v našem povojnem razvoju.

Navideznega prepada med mlajšimi in starejšimi krajanj torej ni, temveč je le skupno delo. Novo mladinsko organizacijo sestavljajo: Nataša Hegeduš, Gregor Domadenik, Vojo Rijavec, Blaž Kozjek, Aleš Vodopivec, Manca Saje, Matjaž Nikašinovič, Dejan Vuga, Marko Milnar in Rado Zupan.

Mladinci so dali tudi pobudo, da bi se stari in mladi srečali na športnem področju (košarka, nogomet, odbojka, streljanje in zabavne igre).

LOJZE CEPUS

SKLEPNA PRIREDITEV VODMATSKIH DNEVOV

Nič nam ne pade samo od sebe

V okviru »vodmatskih dnevov« je bila v soboto, 25. maja pred osnovno šolo dr. Jože Potrč sklepna prireditev, ki je bila obenem tudi proslava 40 letnice osvoboditve in zmage nad fašizmom. Slavnostni govornik je bil generalpolkovnik Ivan Dolničar. Sledil je bogat kulturni program, potem pa je bilo tovariško srečanje. Prireditve se je udeležilo nad 1000 krajanov Starega Vodmata in številni gostje.

Generalpolkovnik Ivan Dolničar, krajan Starega Vodmata, je podal jedrnat oris narodno osvobodilne borbe vse od začetka do podpisa kapitulacije, kjer je sam s svojimi junaškimi borci prisilil še zadnjo in do zob oboroženo armado generala Löhra, k brezpogojni vdaji.

Danes vsak dobronameren človek zares lahko ugotavlja, da nas je NOB povezovala in združevala. Premagali smo povojne težave, v celoti spremenili notranjo in zunanjo podobo naše domovine, razvijali, proizvajalne sile, spremenili socialno strukturo prebivalstva, skratka ustvarili pogoje za nadaljnji še uspešnejši razvoj. Današnje težave nam ne morejo in ne smejo raz-

vrednotiti dosežkov in pridobitev našega povojnega razvoja. Seveda bi se lahko izognili marsikateri napaki. Ni pa vsled tega in vsled resnih težav, ki nas tarejo, čas za nenehno tarnanje, za vse splošno kritiziranje in pesimistično programiranje prihodnosti. Prav je, da smo kritični, tako v odnosu do napak v preteklosti, kot v odnosu na neučinkovitosti pri iskanju izhoda iz težav v sedanosti. Toda kritika mora biti spodbuda za večjo zagnanost in organiziranost pri delu, za večjo odgovornost, za odločnejše iskanje rešitev za probleme ter za pametnejše odločanje o nadaljnjem razvoju. Prav tako sedaj ni čas za sejanje pesimizma, apatije in brezperspektivnosti. Danes se premalo sliši ali čita o realnih izhodih iz današnjih težav, o rešitvah raz-

nih problemov, o alternativah in realno optimističnih pogledih na bodočnost. Nič nam ne more samo od sebe pasti na mizo, niti nam bo kaj prizaneseno.

Po slavnostnem govoru generalpolkovnika tv. Dolničarja je predsednik KK SZDL Denis Züst podelil priznanje OF najzaslužnejšim krajanom. Priznanje so prejeli: Mara Fabjančič, Angelca Belič, Viljem Vilipič, Marij Geč, Ivo Juričev, Lucija Oroz, Marija Pajk, Aleksandra Perič, Metka Ravnikar, Marjan Reichman, Pavla Toni-Žvegljič, Pavla.

V kulturnem delu programa so nastopali; Moški pevski zbor BELT Črnomelj, Mešani pevski zbor dr. Bogdan Derč, Ljubljana, Folklorna skupina KUD dr. Lojze Kraigher, Venceslav Zadavec – SNG opera, Maria Pačnik – KUD dr. Lojze Kraigher, Miran Miklavčič – KUD dr. Lojz Kraigher, Snežana Čepin in Roman Didovič – učenca osnovne šole dr. Potrč ter veliki pihalni orkester ljubljanskega armadnega področja pod vodstvom Ladislava Leško.

LOJZE CEPUS

Zakaj tako?

Polži hitrejši od pošte

Če bi v Ljubljani organizirali tekmovanje med polži in pošto, stavim, da bi prvi dobili tekmo. Res je, da živimo v času elektronike, ampak, kakor kaže, naša pošta, vsaj v prestolnici, dela tako kot v časih Marije Terezije, če ne celo slabše. To trditev bom podkrepila s primerom. Dne 27. maja dopoldne sem na uredništvu Dogovorov poslala priporočeno pismo, ki je prispelo na naslov nič prej kot 30. maja. Za zračno razdaljo dobrih tisoč metrov naša vrla pošta potrebuje tri debele dneve. Pa recite, če ne bi bili polži hitrejši!

ALBINA ADAMIČ

Področje Starega Vodmata v okviru takratnega rajona Moste je bilo v času okupacije eno do močnih žarišč splošno ljudskega upora. Nosilec odpora je bila mladiča z znanimi aktivisti, kot Polak, Bernot, Kristan, Pavlič, Arko, Budič, Šinigoj in z mnogimi drugimi znanimi in neznanimi imeni. V tem odporu je v tej mali krajevni skupnosti ugasnilo 48 življenj. Vodmat je bil tudi v vsem povojnem obdobju vedno v prvih vrstah boja za napredek.